

DET DANSKE KLASSESAMFUND 8. maj 2021

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Skal vores hovedstad virkelig være et velhaverreservat?

Arbejderne udgør den mest talrige klasse i Danmark, men er i stor stil blevet fortrængt fra København. Problemet opstår både i skatte-, bolig- og uddannelsessystemet.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

De seneste tre årtier har Danmark gennemgået en geografisk polarisering, som er til at få øje på. Udviklingen går i retning af, at eliten i højere og højere grad bor i storbyerne, mens arbejderne fortrænges vestpå. Det gælder især i København og Aarhus.

” Politisk har vi brug for at tænke bredere. Det skal være muligt for almindelige mennesker at bo i de store byer, og det skal ikke kun være i de store byer, man uddanner sig.

Direktør Lars Andersen

Fra et demokratisk perspektiv er udviklingen i hovedstaden særlig problemfyldt. Det er fra København, de væsentligste beslutninger bliver truffet (Slotsholmen), og det er herfra, billedet af Danmark primært tegnes (medierne). Beslutningstagere, embedsmænd og mediefolk er der mange af i hovedstaden.

Det øger risikoen for, at de besluttende klasser tager samfundsvigtige beslutninger hen over hovedet på resten af befolkningen. Politisk ustabilitet er ikke i nogens interesse.

At arbejderne er blevet fortrængt, bliver tydelig i den kortlægning af lokalområdernes classesammensætning i henholdsvis 1987 og 2019, som vi præsenterer i den nye bog "[Rige børn leger bedst](#)".

I 1987 var arbejderklassen i flertal i mange af hovedstadsområdets lokalområder. Faktisk lå otte ud af Danmarks ti sogne med de højeste andele af arbejdere i hovedstaden. I dag er der ikke ét sogn i top-10 i hovedstadsområdet.

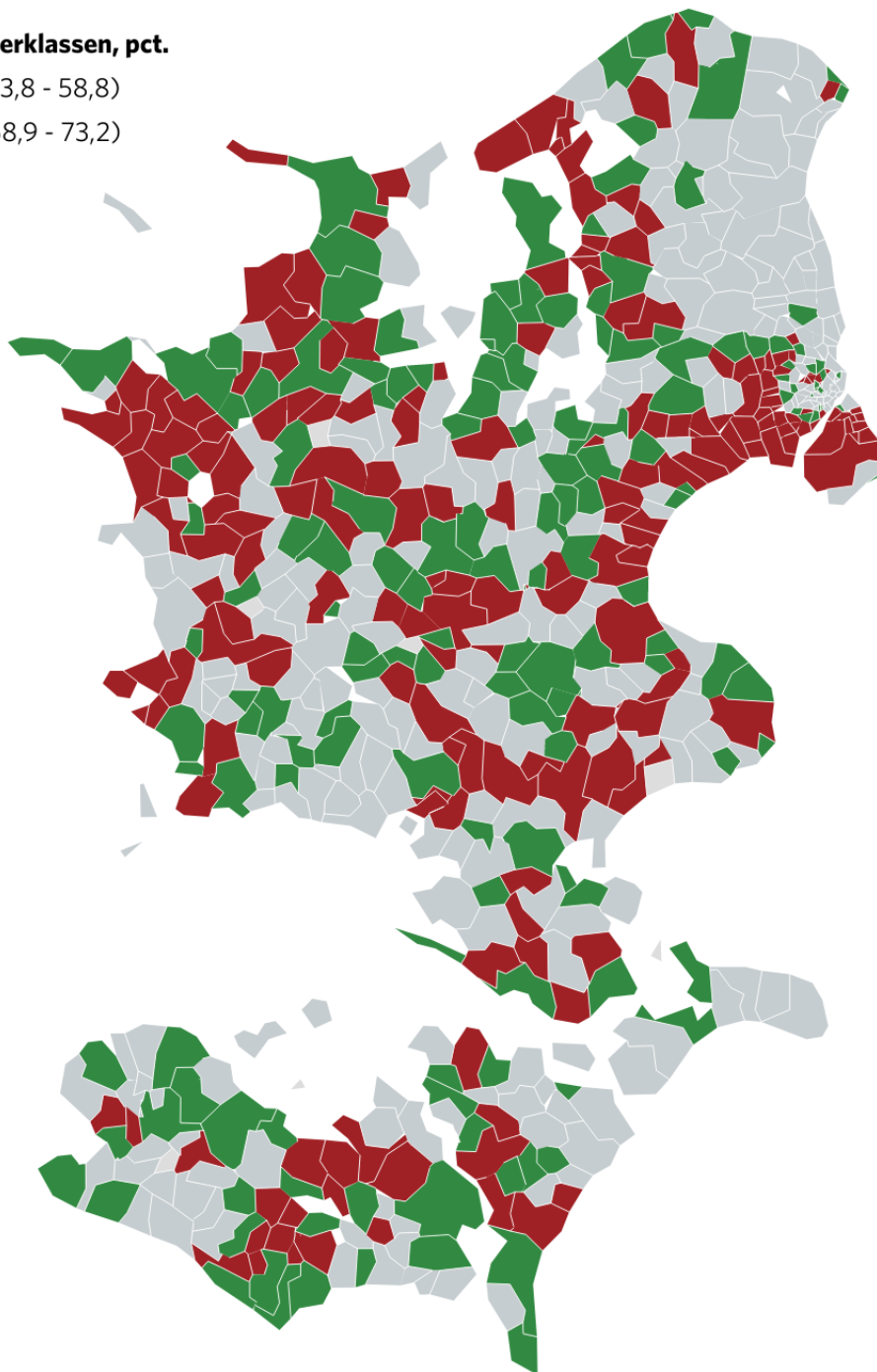
Arbejderklassen i 1987 på Sjælland m.m.

De røde sogne er blandt den fjerdedel af landets sogne, hvor arbejderklassen udgør den største andel af indbyggerne. De grønne sogne er der, hvor arbejderklassen udgør næstflest.

Andel i arbejderklassen, pct.

■ 3. kvartil (53,8 - 58,8)

■ 4. kvartil (58,9 - 73,2)

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

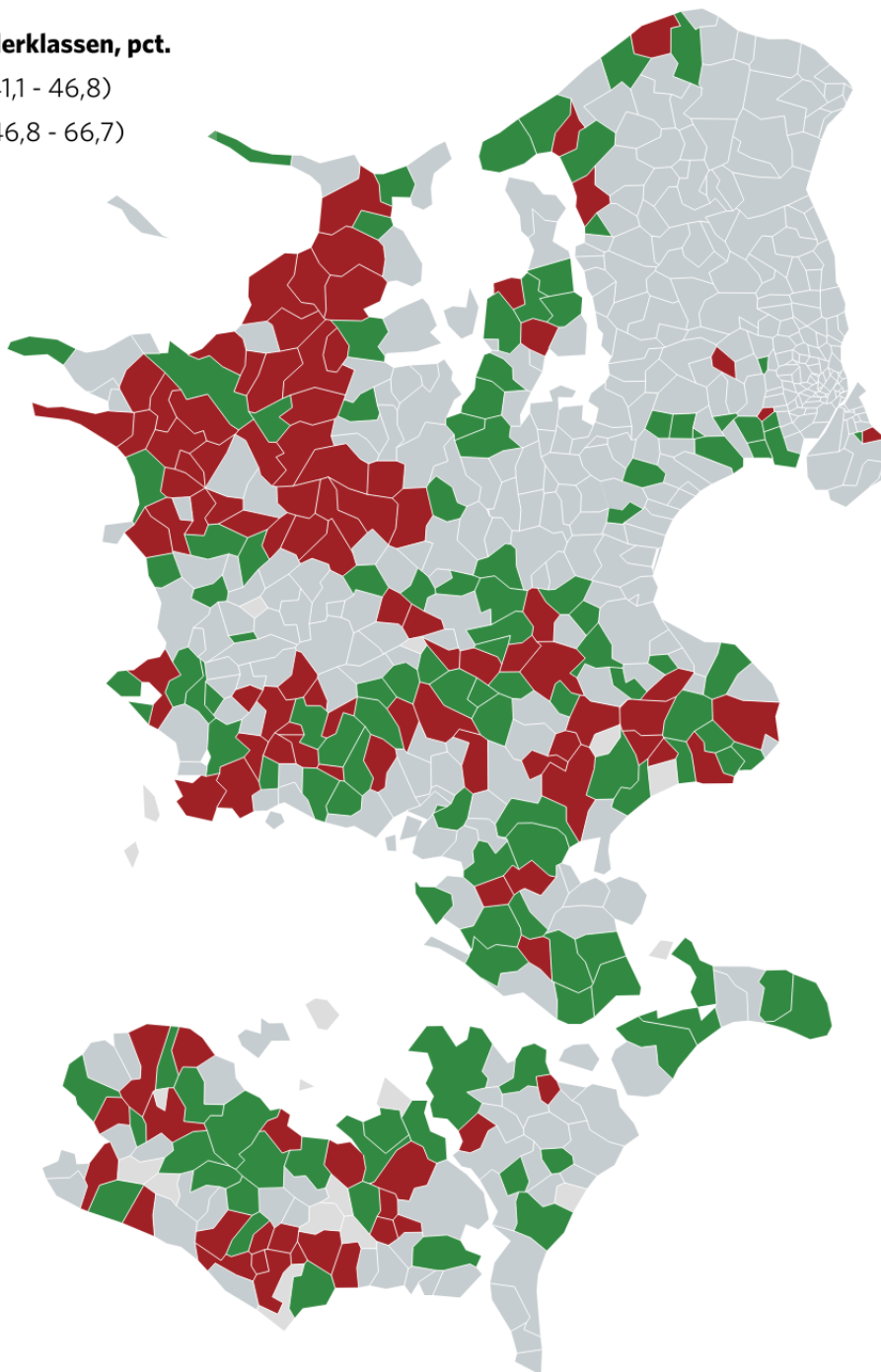
Vesterbro er et af de lokalområder, hvor arbejderne er blevet fortrængt. Bydelen ved Hovedbanegården bestod for tre årtier siden af 56 procent arbejdere, mens kun 4 procent af indbyggerne tilhørte overklassen og den højere middelklasse. I dag er arbejderne en minoritet på 15 procent, mens eliten udgør 47 procent. Også i oplandet til København har den udvikling fundet sted.

Arbejderklassen i 2019 på Sjælland m.m.

De røde sogne er blandt den fjerdedel af landets sogne, hvor arbejderklassen udgør den største andel af indbyggerne. De grønne sogne er der, hvor arbejderklassen udgør næstflest.

Andel i arbejderklassen, pct.

- 3. kvartil (41,1 - 46,8)
- 4. kvartil (46,8 - 66,7)

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Det står i kontrast til [befolkningssammensætningen](#) på landsplan, hvor arbejderne udgør lidt mere end 33 procent af familierne, mens overklassen og den højere middelklasse tilsammen udgør 23 procent af familierne.

Beskatning, nybyggeri og decentralisering

Hvis udviklingen i og omkring København skal bremses, er der flere politiske håndtag at hive i. Det gælder både skatte-, bolig- og uddannelsespolitisk.

Adgangen til det københavnske boligmarked er begrænset for almindelige mennesker. Hvis man skal bremse boligprisernes himmelflugt, kræver det, at boligskatterne følger med boligpriserne. I fraværet af nye offentlige ejendomsvurderinger stiger boligskatterne derfor ikke, når boligpriserne gør det.

Faktisk har skattestoppet siden 2002 udhulet ejendomsværdiskatten, fordi boligpriserne er steget gevaldigt, uden at skatten er steget. Dertil kunne man ideelt set beskatte boliggevinster på samme niveau som kapitalindkomster. Der er noget skævt ved, at vi beskatter afkastet på vores arbejde, men ikke på vores boligs stigende værdi.

Man kan også tøjle boligpriserne ved at forhøje den progressive del af ejendomsværdiskatten, så de dyreste boliger pålægges en højere skat. Og man kan reducere rentefradraget for store renteudgifter og indføre højere arveafgift på store arveladninger, så det ikke er dine forældres købekraft, der er adgangsbillet til boligmarkedet.

” *Adgangen til det københavnske boligmarked er begrænset for almindelige mennesker. Hvis man skal bremse boligprisernes himmelflugt, kræver det, at boligskatterne følger med boligpriserne.*

Direktør Lars Andersen

I København udgør almene boliger kun en femtedel af boligmassen. Det er for lavt. Kommunen har da mulighed for at kræve af bygherrer, at 25 procent af nybyggede boliger er almene. Det kunne man passende hæve til 33 procent sammen med stærkere forpligtelser til faktisk at opføre almene boliger,

som almindelige mennesker har råd til at bo i. Flere af de almene boliger bør også være mindre lejligheder, hvor huslejen lettere kan holdes nede.

I uddannelsessystemet har vi brug for en anden tankegang. Presset på de store universitetsbyer er blevet øget, efterhånden som vores samfund er blevet akademiseret. Vi har brug for, at det ikke kun er universitetsuddannelserne, der anses for at være attraktive. Der er også brug for stærke erhvervs-, akademi- og professionsuddannelser – i hele landet.

Politisk har vi brug for at tænke bredere. Det skal være muligt for almindelige mennesker at bo i de store byer, og det skal ikke kun være i de store byer, man uddanner sig. Målet må være, at vi mødes på tværs af skel – både i København og resten af landet.